

Išėivių Drangas

LEIDŽIAMAS BRITANIJOS L.R.K. DARBININKŲ SĄJUNGOS

50 (10254)

BELLSHILL GRUODĖIO 22 1928

2d.

Sveikiname su sv. Kaledomis.

PAMALDOS BUS

ADDIEWELD, 23 gruodžio, sekmadienį, 9 val. ryto išpažintis;

SHOTTS, 24 gruodžio, pirmadienį 8 val. ryto išpažintis;

ROSEND, 24 gruodžio, pirmadienį, 6 val. vak. išpažintis, Kalėdų rytmetį 5 val. iškilmingos pamaldos: trejos mišos ir pamokslas;

CRAIGNEUK, Kalėdų rytmetį 6 val. vietinis klebonas atlaikys lietuviams mišias

SUSIRINKIMAI

BELLSHILL, 23 gruodžio, sekmadienį, 3 val. p. p. Sąjungos kuopos ekstra susirinkimas. Kviečiame narius kuoskaitlingiausiai susirinkti, yra daug svarbių dalykų.

Valdyba.

CRAIGNEUK, 23 gruodžio, sekmadienį, 3 val. p. p. Sąjungos kuopos susirinkimas. Prašome visų narių susirinkti, bus renkama sekantiems metams. Valdyba.

CARFIN, 23 gruodžio, sekmadienį, 3 val. p. p. „Stewart Hall“ (buvusioje lietuvių svetainėje) šv. Kazimiero Parapijinės draugijos vietinės kuopos susirinkimas. Prašome visų narių skirtu laiku susirinkti.

J. J.

Tik 10 d.

Jau išėjo iš spaudos „Iš. Dr.“
Sieniniai Kalendoriai.

Kalendorių kaina nupiginta, tik 10 d.

Išgityti galima pas „Iš. Draugo“ agentus ir laikraščio administracijoje.

Nepergalima kliutis.

Žymią dalį Tautų Sąjungos Tarybos veikimo Luganoje užėmė lietuvių-lenkų santykių svarstymas. Iš lietuvių pusės vėliau lyvavo ministrų pirmininkas Voldemaras

iš lenkų jų Užsienių Reikalų ministeris Zaleskis. Musų atstovas vėl plačiai nšvietė istorinę lietuvių-lenkų ginčo pusę, tūtent musų sostinės Vilniaus užgrobinimą. Tik reikia pripažinti, jog dauguma Tautų Sąjungos narių nedaug į tai tekreipė dėmesį, matomai nenori klausyti apie šio ginčo esmę, o jieško tik priemonių, kuriomis galėtų sutvarkyti normalius santykius tarp tų dviejų valstybių. Visas klausimas dar sukasi apie susisiekimo tarp Lietuvos ir Lenkijos atidarymo. Tautų Sąjunga pavedė susisiekimo ir tranzito komisijai paruošti pranešimą apie praktiškas priemones tarp Lietuvos ir Lenkijos esančioms susisiekimo kliūtims pašalinti. Dėl to susisiekimo kaip tik yra didžiausias lietuvių ir lenkų nuomonių skirtumas: lietuviai siūlo susisiekimą įvesti aplinkiniu keliu, sakysim per Prusiją, o lenkai butinai reikalauja detarpiško su Lietuva susisiekimo. Ir vieni ir antri mato, jog toks ar kitoks susisiekimas turės ir žymios politinės reikšmės, todėl ir nenori nuo savo nuomonės nusileisti. Isteigut betarpišką tarp Lietuvos ir Lenkijos susisiekimą, Vilniaus klausimas liktų ilgam laikui užmigdytas, ar net visai palaidotas. Kaip susisiekimo reikalą riš Tautų Sąjunga, sunku dar pasakyti, bet kad jis būtų išrištas, musų naudai, nėra ko per daug tikėtis.

ANGLIAKASIŲ VARGAI.

Nė vienos pramonės aškos darbininkai Britanijoje nėra taip prispausti, kaip angliakasiai. Ypač paskutiniu laiku jų padėtis blogėja. Apskaičiuota, jog nuo 1927 metų pradžios Britanijoje užsidarė 540 kasyklų, palikdamas be darbo suvirš 34 tūkstančius darbininkų. Vien tik Lanarkshire uždarė 78 kasyklas.

Angliakasiams netekus darbo, kenčia ne tik jie patys, bet ir jų šeimos. Jaučiam jog daug angliasių vaikų neturi žiemai reikalingų drabužių ar tinkamo maisto. Vyriausybei kaip ir nesirūpinant jų sunkia padėtimi, uo pradeda susirūpinti pati visuomenė. Glasgow laikraštis „Glasgow Herald“ ir kiti paskelbė angliakasių šelpimo fondą kuriam nemaž skaiytojų po truputį aukauja. Tačiau šis išmldų angliakasiams davinėjimas jų vargo ne daug tepalengvins, jie jieško darbo ir tinkam už jį atlyginimo. Į tą dalyką visu rimtumu urėtų įsikišti vyriausybė.

Trumpos Žinios

X. Bolivija ir Paragvajus buvo net pradėjusios mobilizuoti kariuomenes. Pagaliaus pasisėkė karo išvengti, pavedus tų dviejų valstybių ginčą išrišti taip vadinamam visos Amerikos kongresui.

X. Afganistane sukilimas prieš karalių Ammanulah smarkiai plečiasi. Gyventoja kaltina savo karalių, esant mahometonių tikybos priešu. Kiti dar aiškina, kad jis neteisėtai užėmęs karaliaus sostą, kurs priklausys Ammanulaho broliui.

X. Anglijos karaliaus sveikata truputį pagerėjusi, tačiau pavojus gyvybei dar nežuves.

X. Tautų Sąjungos Tarybos posėdyje kilo aštrus ginčas tarp Vokietijos Užsienių Reikalų ministerio Stresemanno ir Lenkijos ministeris Zaleskio dėl vokiečių mokyklų Aukštojoje Silezijoje. Zaleskis apkaltino vokiečius spiegoavime, kas suprantama, sukėlė smarkų vokiečių atstovo protestą. Lenkai persekioja ne tik lietuvių, bet ir kitų tautybių mokyklas.

X. Sunkiai serga kunigaikštis Nikolajus buvęs Rusų kariuomenės vadas Didžiojo Karo laiku.

X. Ant poeto kun. Gustaičio kapo Lazdijose jo broliai pastatė paminklą. Iškilmingas paminklo atidengimas įvyksta 23 gruodžio.

X. Lietuvos Universiteto studentai savo reikalams tarti turi įsisteigę savo atstovybę. Neseniai buvo tos atstovybės rinkimai. Iš 40 atstovų išrinkta 13 ateitininkų, 8 tautininkai, socialistų visai nedaug teišrinkta. Tai didžiausia studentų organizacija—tai katalikai ateitininkai.

KONCERTAS SU EGLUTE.

BELLSHILL, Tėvynės Ateities kuopa Kalėdų dieną, 25 gruodžio, 6 val. vak. Sąjungos svetainėje rengia koncertą su eglute. Bus Kalėdoms pritaikintos eilės ir dainos. Bus ir Kalėdų dėdukas.

Įėjimas sidabrinė auka.

Vaikučių arbata bus prieš koncertą 3 val.

p. p.

Valdyba.

Veidrodis.

(LIUOSAS IŠ PRANCUZŲ KALBOS
VERTIMAS).

Rašytojai tankiai mėgsta japonus vadinti „Rytu prancuzais“, tik tas palyginimas man visai nesuprantamas: tiedvi tauti savo budu ir papročiais labai viena nuo antros skiriasi.

Tas skirtumas ypač žymus mergaitėse. Dar visai mažutės prancuzų mergaitės didžiausias pamėgimas ilgai ir atydžiai žiurėti į veidrodį, ir juo ji auga metais, juo ji daugiau savo veideliu gėrįsi. Septyniolikos metu prancuzei patinka aplinkui apsisistatyti veidrodžiais, o kai ji kuomet nucina į Versali Rummus, tai jaučiasi it rojuje. Mat ten yra didžiausias kambaris, veidrodžių sale vaidinamas (tame kamaryje pasirašyta garsi Versalio sutartis), kurio sienos išpuostos veidrodžiais, siekiančiais nuo grindų iki lubų, o net ir grindės taip nulakeruotos, jog žibėtė žiba. Tik šitoks kambaris Japonijoje būtų beprasmis, nes ten moteris nėra įpratusios savimi gerėties.

Mažame Jaukuski miestelyje, pasislėpusiame tarp Japonijos kalnų, tokių brangenybių, kaip veidrodžiai, ten niekas nežinote nežino. Mergaitės apie savo išvaizdą tik iš jaunikių tesužino, ir tai tik paviršutiniai, nes kaip visur, vaikinai savo mylimasias daugiau giria, negu jos ištikiųjų yra vertos.

Jaukuski miestelyje gyvena jaunas vyras Kiki-Tsum. Kadangi Japonijoje nedaug tėra arklių, o vyrų ten netruksta, tat daug vyrų ten už darbiauja savimi važinėdami žmones. Tokie vežėjai vadinami ten r kši, jie turi lengvus, ant poros ratų, vežimukus, ir keleivį vežgan greitai, jog menkas arklis jų nē nepavytų. Kiki-Tsum ir buvo rikšiu. Vieną dieną jis rado gatvėje pamestą kišeninį veidrodėlį: matomai tas veidrodėlis bus išslydęs iš kišenės kokiam nors keliavusiam svetimžemiui.

Kiki-Tsum paėmęs nuo žemės tą keistą apvalų daiktėlį, vartė jį delnoje ir su didžiausiu žingeidumu juo stebėjosi. Kas tai galėtų būti? Tokio daikto jis savo amžiuje nebuvo matęs. Po valandėlei jo veidas persimainė, pasidarė begaliniai rimtas, pilnas pagarbos jausmo.

Iš to žibučio, kurį jis rankose laikė, jį žiuri rudas, veidas su rantomis akimis, kuriose kartu matyti baimė ir nusistebėjimas. Kiki-Tsum pašino, keno tas veidas, ir su didžiausia pagarba puolė ant kelių. „Tai mano mirusio tėvo paveikslas“, tarė jis „Dievai siunčia man šitą dovaną! Nes kaip kitais jis čia būtų atsiradęs?“ Tai taręs jis suvyniojo tą didžiausią brangenybę į skepetaitę ir įsidėjo į kišenę. Praėjęs namon, ilgai jis negalėjo sugalvoti, kur ją paslėpti. Pagaliaus nutarė ją įkišti į vazą, kurioje jo žmona džiovindavo rožių žiedus. Apie tą savo radinį jis niekam nieko nepasakojo, tokią šventenybę kitiems rodyti būtų savo mirusio tėvo atmintį išniekinti. Nepasakojo jis apie tai nė savo žmonai, nes moterų žingeidumas visiems žinomas, o kai jos apie kitus pradeda kalbėti, nevisuomet nuo kaltės liuosos išlieka.

Kiki - Tsumo baimė neužilgo pražuvo, jis pradėjo po keletą kartų per dieną pertraukęs savo darbą, pereidinėti namon, kad pasidžiaugti savo tėvo paveikslu. Bet toks nepaprastas jo elgesys negalėjo likti nepastebėtas. Japonų moteris tokios pat smalsios viską sužinoti, kaip ir kitos moteris, ir jos tol nenusiramins, kol visko iš pašaknies neištirs. Veltui Kiki - Tsum teisinosi tankiai namon pareiną, kad savo mylimos žmonelės gražaus veidėlio pamatyti. Lili - Tsee iš pradžių pasitenkino tuo paaiškinimu ir vyro pabučiavimu, bet kai toks elgesys pasikartėjo per keletą dienų, Lili - Tsee širdis suprato, kad su jos vyru turbūt negera yra, kad jis jai tiesos nesako. Tat ji nutarė sekti kiekvieną jo žingsnį. Neužilgo ji pastebėjo, kad jos vyras prieš į darbą išvykdamas, vis kažko, eina į mažą namų užpakalyje kambariuką ir ten valandėlę užtrunka. „Visa to tankaus vyro namon parėjimo paslaptis turi būti tame kambarėlyje“, galvojo Lili Tsee ir nutarė būtina tą paslaptį išrišti. Ilgai ji vargo be jokios naudos, bet pagaliaus jos stropumas ir kantrybė pasiekė ko ji troško.

Vieną dieną, vyrui į kambariuką įėjus, Lili Tsee staiga atidarė duris ir išvydo jį bededantį ant lentynos didelę vazą, kurioje ji džiovindavo rožių žiedus. Į Kiki Tsumo paaiškinimą, kad jis noris vazą geriau pastatyti, kad nenukristų, ji nieko neatsakė, bet led tik jis iš namų išėjo, kai ji tuoj sugryžo į kambariuką ir pasistačiusi kėdele, nusiėmė vazą nuo lentynos. Ant jos dugno mato ji kokį tai žibutį. Bet kas tai galėtų būti? Pavarčiusi žibutį delnoje, staiga pamatė jame paveikslą — ir baisi paslaptis išrišta. Bet ar gali tai būti ar jos akis neklysta? — Tai moteriškės paveikslas. O ji vis tikėjo, kad jos vyras toks geras, taip ją myli, toks jai ištiki mas!

Sinug's buvo tikrai nepakeliamas. Lili-Tsee iš skausmo negalėjo ant kojų pastovėti. Atsisėdusi ant žemės vargšė žmona lingavo savo lengvą kuną į šalis, o galva jos svaigo.

„Šitos tai moteriškės paveikslas aplankyti“ mastė ji „mano vyras taip tankiai namon pareidavo, Visa paslaptis paaiškėjo!

Jos širdies skausmas staiga persimainė į piktį. Ji vėl pažvelgė į nekenčiamos moteriškės paveikslą. Kaip Kiki — Tsum galėjo gerėties tokia tamsia, tokia pikta ir bjauria moteriške? Akis tokios išsprogusios taip baisiai žiuri, jog ji net sudrebėjo ir padėjo bjaurų paveikslą į šalį.

Kai Kiki — Tsum sugryžo namon, jo mylima žmona neišėjo jo pasitikti, net nė vakarienė nevirta. Perėjęs per visus kambarius, pagaliaus ją surado. Bet koks buvo jo nusistebėjimas. Kai jis iš savo žmonos išgirdo šitokius žodžius: „Tai taip tu mane myli? Dai nė metų nepraslinko nuo mudviejų vestuvių, o jau tu šitaip su manimi elgies!“

Apie ką tu čia kalbi? Lili — Tsee? užklausė Kiki — Tsum nustebeš, bijodamas, kad jo žmona nebutų pradėjusi kvailioti, „Apie ką aš kalbu? Verčiau sakyk, apie ką tu kalbi! Dar ją slepi mano rožių žieduose „Še atsiimk savo tą brangenybę, kad aš jos daugiau nematyčiau! — ir Lili - Tsee papluko ašarose.

„Aš čia nieko nesuprantu,“ kalbėjo Kiki Tsum nustebeš ir susirupinęs.

„Nieko nesupranti, nieko“ ? rėkė žmona isteriškai. Aš tai gerai viską suprantu. Tau juoba patinka bjauri, nedori moteriškė, negu tavo ištikima žmona. Kad dar būtų bent padorios išvaizdos, o dabar toki baisi, toki negraži, veidas toks nedoras, jog baugu ir pamąstyti. Ji turi būti koki nedorėlė, o gal buti net ir galvažudė!“

„Ką tu čia kalbi, Lili - Tsee?“ sušuko Kiki, netekdamas pagaliaus kantrybės. „Tai šventos atmities mano mirusio tėvo paveikslas. Aš jį radau gatvėje ir maniau, kad geriausia jam vieta — tavo vaza.“

Tai išgirdusi Lili - Tsee dar daugiau užsidedė piktumu. Jai atrodė, jog vyro begėdiškumas pereina visokias ribas, ir jos akis iš piktumo pabalo ir ėmė nesavu balsu rėkti. Ar tu manai, kad aš toka kvaila, kad negaliu atskirti moteriškės veido nuo vyro veido?“

Kiki-Tsum dabar ir neteko visai kantrybės, ir kilo judviejų tarpe toks barnis, jog girdėti buvo ir gatvėje. Tuo tarpu pro šalį ėjo senas bonza (japonų kunigas), ir išgirdęs namuose triukšmą, įkišo galvo pro praveras duris, pažiūrėti, kas pasidarė.

„Mieli vaikučiai,“ tarė jis maloniai, „kas čia judų tarpe pasidarė? del ko taip pykstatės?“

„Aš bijau, tėvuk,“ tarė Kiki-Tsum, „kad mano žmona nebutų iš proto išsikrausėjusi“.

„Mano vaikelį,“ atsiliepė bonza, „nereikia manyti, kad moterystė — tai rojus. Ka sukū pirkai, reikia tuo pirkinium ir pasitenkintis, neverta dėl to per daug krimsties.“

„Bet ji prikašioja man tokius dalykus, kurie yra baisiausi melai.“

„Visai ne melai, tėveli,“ sušuko Lili Tsee. „Mano vyras laiko vazoje pasislėpęs kokios tai moteriškės paveikslą“.

„O aš prisiekiu,“ atšovė Kiki-Tsum, kad aš neturiu nėjokio kito paveikslas, kaip tik savo šventos atminties tėvo“.

„Na, na, vaikučiai,“ tarė senis bonza „parodykita man tuos paveikslius“

Lili-Tsee atkišo paveikslą. „Tik vienas paveikslas,“ kalbėjo ji šaltai pasityčiodama, „bet ir to vieno pakanka, kad suprasti vyro nedorybę“.

Senis bonza paėmė veidrodėlį su atyda, gerą valandėlę jį žiurėjo ir pagaliaus tarė: „Mieli vaikučiai, tebunie galas judviejų barniui, ir vėl teviešpatauja meilė ir sutikimas. Judu abu klystata, tai nė Kiki Tsumo tėvo, nė moteriškės paveikslas, bet švento kunigo paveikslas. Aš tik stebiuos, kaip judviem abiem visai kas kita pasirodė. Aš tą paveikslą pasiimsiu su savim ir padėsiu šventykloje ilgesniai atminčiai“ Tai taręs jis išsinešė su savimi veidrodį, o Kiki Tsumo ir Lili Tsee namuose vėl užviešpatavo ramybė ir sutikimas.

Ivairenybes

DIDŽIOJO KARO AUKOS IR NUGSTOLIAI.

Didžiojo Europos karo metu iš viso buvo mobilizuota 74 milijonai kareivių. 25 milijonus mobilizavo centralinės valstybės (Vokietija, Austrija, Turkija ir Bulgarija), o Santarpė 49 milijonus. Iš šių 74 milijonų per karą nukentėjo 30 milijonų t. y.—kiekviename šimte mobilizuotų kareivių nukentėjusių daugiau 40 žmonių arba 40,5%. Kitaip sakant iš kiekvienų 5 mobilizuotų kareivių 2 buvo užmušti, arba sužeisti.

Iš nukentėjusių per karą 30 milijonų kareivių, 10 milijonų buvo užmušta, arba mirė nuo žaizdų ir 20 milijonų buvo sužeista.

Centralinės valstybės turėjo 4 milijonus užmuštų ir 7 mil. sužeistų, Santarvė—6 mil. užmuštų ir 13 milijonų sužeistų. Santarvės karo aukų nuostolis buvo mažesnis, negu centralinių valstybių. Santarvė turėjo užmuštų 12% ir sužeistų 22%, o centralinės valstybės 16% užmuštų ir 28%, sužeistų.

Rusija turėjo užmuštų 2 puse milijonų žmonių ir sužeistų 6 milijonus (į šį skaičių neįeina Rusijos kariuomenės nuostoliai Kaukazo fronte). Iš kiekvieno rusų kariuomenės tuksančio buvo užmušta ir mirė nuo žaizdų ir ligų 123,1 žmonių.

Mažiausiai nukentėjo amerikiečiai, Amerika turėjo užmuštų tik 1, 5%.

Centralinėms valstybėms karas kainavo 350 milijardų markių. Santarvė išleido karo reikalams 690 milijardų markių. Viso tai skerdynėi išleista 1,040 milijardų markių. Jei visą šią sumą pervesti į perkamąją markės vertę 1913 m., tai gausime 440 milijardų prieškarinės perkamos pajėgos markių, arba 100 milijardų prieškar. dolerių.

Norint turėti pilną supratimą apie karo išlaidų milžiniškus skaičius, reikia palyginti juos su pasaulio turtų verte. Prieš karą viso pasaulio geležinkelių tinklas kainavo 230 milijardų markių, o viso pasaulio prekybos laivynas 30 milijardų. Ligi Europos karo laiko aukso buvo iškasta 80 milijardų markių sumai. Tad sudėję šiuos pasaulio turtus gausime 340 milijardų markių. Tokiu būdu karo nuostoliai prašoko šią sumą 100 milijardų markių.

Ryšy su karu įvairiuose kraštuose padidėjo mirimai. 7,000,000 žmonių, prieauglis sumažėjo 20,000,000. Turint galvoje užmuštų sužeistų, mirusių dėl karo sąlygų 10,000,000 gauname žmonių nuostolį lygų 37 milijonams žmonių.

Tiek kainavo žmonijai pasaulio karas.

KARALIUS KALBĖTOJAS.

Afganistano karalius Amanullah, sugrįžęs iš kelionės po Europą, liepė Kabule pastatyti didelioje aikštėje aukštą estradą, iš kurios kas penktadienis sako pats prakalbas apie savo kelionę ir tas reformas, kurias savo krašte turi padaryti. Šale karaliaus kabo labai didelis žemėlapis, ant kurio karalius rodo Europos žemėlapis. Ragina gyventojus mesti savo apatiją ir imtis darbo.

KOLUMBO LAIVAS

Iš Kadikso Ispanijoje praneša, kad pradžioje naujųjų metų bus baigtas burių laivas visai panašus į Kolumbo laivą „Santa Maria“, kuriuo plaukdamas Kolumbas rado Ameriką. Jo didumas bus toks pat. Daro laivą Sevilijos parodai. Laive bus tiek pat jurininkų, kiek buvo Kolumbo laive, ir bus taip pat apsilikę. Parodos metu tame laive valgys pietus Ispanijos karaliaus. Pietus bus visiškai tokie pat, kokius valgydavo 15m amžiuje Kolumbas ir kiti. Ispanija jau 1892 metais į Amerikos parodą Čikagoje buvo pasiuntusi tris Kolumbo laivus „Santa Maria“, „Pinta“ ir „Nina“. Per Atlanto vandenyną juos lydėjo kiti laivai.

70 METŲ TARNYBOJE

Olandijoje Hagos mieste minėjo savo jubiliejų Enrika Ervikaitė, kuri vienoje šeimynoje ištarnavo 70 metų. Dabar ji turi 88 metus ir jau mažai gali dirbti. Yra katalikė ir kai minėjo 60 metų sukaktuvės, buvo gavusi popiežiaus palaiminimą ir karalienės sidabro medalį. Dar ir dabar laikosi stipriai.

„Vilniaus Rytus.“

Litas savo rumuose.

Praeitą šeštadienį Lietuvos valiutos istorija stambesnėmis raidėmis įsirašys į savo lapus. Juk š. m. gruodžio 8 d. buvo Lietuvos Banko įkurtuvės naujuose namuose. 5 val. p. p. į naujuosius mūsų valiutos palogius pradėjo rinktis kviestieji svečiai. Vyriausias banko šeimininkas prof. Jurgutis su savo padėjėjais banko direktoriais, erdviame prieangyje maloniai sutiko savo svečius. O tų svečių buvo labai daug. Išskyrus Respublikos Prezidentą p. A. Smetoną, kuris dėl ligos negalėjo drauge su kitais pasidžiaugti šiuo gražiu Lietuvos darbo laimėjimus, į įkurtuvės susirinko visa vadinamoji visuomenės smetonėlė. Ministeris pirmininkas prof. Voldemaras ir kiti ministrų kabineto nariai, diplomatinio korpuso atstovai. Ir bažnyčios kunigaikščiai — arkivyskupas Bartoloni maišėsi drauge su pasauliniais dignitoriais.

Prezidentienė, p. Smetonienė, nukirpo tautinių spalvų kaspiną, kuris neleido eiti į salę. Tuo simboliškai naujieji rumai atidaryti. Visiems suėjus į didžiąją salę, pirmiausia buvo atliktos religinės apeigos. Metropolitui Skvireckui trumpai pasimeldus, mūsų Tautos atgimimo veteranas prelatas Maironis kuris prieš 3-tą metų laimino Banko statybos pradžią, pasakė iškilmei pritaikinta prakalbą ir švęstu vandeniu pašlakstė naujus namus.

Po religinių apeigų žodį paėmė banko valdytojas prof. Jurgutis, kreipdamasis į valdžios Galvą, ministerį pirmininką prof. Voldemarą, pabrėždamas, kad pinigais yra nervus rerum, kad Lietuvos Banke vyriausais šeimininkais yra valdžia, kaip didžiausiais jo akcininkais. Atsakydamas į prof. Jurgučio žodžius prof. Voldemaras iš savo pusės pabrėžė didelę sveikos valiutos reikšmę, išreiškė savo džiaugsmą dėl šio gražaus lietuvių kapitalo ir darbo vaisiaus ir pažymėjo, kad šie gražūs rumai yra laikinojo sostinėje pastatyti. Budami laikinojo sostinėje, jie yra pavyzdys to ką lietuviai sugėba pastatyti. Jei gražūs rumai galima

pastatyti laikinoj sostinėje, tai dar gražesni, dar turtingesni rumai bus statomi mūsų tikrojo sostinėje, kai mes ten nueisime.

Po įkurtuvių apeigų kaip tokiais atvejais yra priimta, šeiminingai atsilankčius gražiai pavaišino. Pervaisės susilaukė ovacijų ir buvo kilnojami ant rankų Banko valdytojas prof. Jurgutis, Prezidentienė p. Smetonienė, Nuncijus arkivyskupas Bartoloni. Trumpai sakant, Lietuvos Banko įkurtuvės naujuose namuose praėjo labai jaukiai ir dalyvavusiems ilgai paliks atmintį.

„Lietuvos Aidas“

DAR APIE ŽIAURIA ŽMOGŽUDYSTĘ ŠIAULIUOSE.

Nusikaltėlis pasikorė.

Jau lapkričio 28 d. Šiaulių mieste, Stoties g. 8 nr., savo bute rastos nežinomų piktadarių nužudytos Šeputienė ir jos tarnaitė Šlapinskaitė. Sužinojusi apie žmogžudystę, krim. policija nuvyko į vietą ir nustatė, kad šis darbas buvo padarytas seno prityrusio, šaltu būdo nusikaltėlio Skestenio.

Lapkričio mėn. 18 d. 15 val. Skostenis atvyko į Šiaulius, papietavo ir užėjo pas Šeputienę neva prašytis nakvynės. Bet pastaroji nesutiko. Tada Skostenis primušė Šeputienę ir vėliau revolverio šūviais nušovė. Tuo pat laiku parėjo iš miesto Šeputienės tarnaitė Šlapinskaitė, kurią Skostenis taip pat nužudė ir paguldė šalia jos šeimininkės. Apsidirbęs pradėjo ieškoti turty, bet apsigylė, nes rado tik 150 litų, kuriuos paėmė ir išėjo palikęs savo aukas. Paskiau ramiai sau nuvažiavo namo o iš čia š. m. lapkričio 21 d. ryte atvyksta į Panevėžio kalėjimą tęsti savo bausmę. Skostenis, dar budamas atostogose, darė žygius, kad būtų jo bausmės trečdalis sumažintas. Po tardymo jis buvo nugabentas kalėjiman XII 6 d. rytą. Ten pusryčiavo, o 8 valandą prižiūrėtojas rado kalėjime prie pečiaus pasikorusį. Kalėjimo kameros sienoje Skostenis paliko užrašą „nedavė trečdaliu teismas, baigiu gyvybę už tą. Bernadas Skostenis 8. XI. 28 m.“

„Rytas“

KORESPONDENCIJOS

NEWTONGRANGE. Gruodžio 7 dieną mūsų kolonijoje mirė, vieną savaitę pasirgęs, Juozapas Moczabis, 44 metų amžiaus. Velionis paėjo iš Žvirgždaičių kaimo Šunskų parapijos. Škotijoje išgyveno suvirš 20 metų. Liko didžiame nuliudime velionies žmona ir trojatas vaikučių. dvi dukterės (vyriausia 17 metų) ir sunus. Prieš mirtį velionį aplankė vietinis anglų kunigas.

A. a. Juozapas buvo tvirtas vyras ir kantrus, bet mirtis ir tvirtą vyrą į kapus nuvarė. Reikia priminti, jog velionis buvo labai taikus žmogus, tat jo liudi visa Nwetongrange kolonija. Taipogi ir į laidotuves susiriuko nemažas žmonių burys.

Išėkis, brangus tautietė, šaltoje Škotijos žemėlėje, o Viešpats tesuteikia tau po atliktos kelionės amžiną užmokesnį.

A. V.

Visi Glasgowan ant TAI ŠOKIS BELLSHILL'E. Nauju Metu

1 Sausis 1929 Glasgow'i Blaivybės Draugijos svetainėje 210 Govan St. bus didelės Vakaros.

Bus atvaidinta labai gražus veikalas:

„Gelezine Ranka“

Šitas veikalas parašytas garsaus Anglų rašytojous Sir Hall Caine.

Jo turinys paimtas iš pereito karo įvykių nėra ilgas, bet patraukies ir įdomus. Vaidinimui bus pritaikinti kostumai ir dekoracijos.

Be to bus šokiai nuo 7 val. vak. iki 5 val. ryto. Muzikantai bus 6 ir grieš visokius šokius.

Svetainėje bus galima gauti ir užkandžių, prašome, kas gali, kad pasirūpinti tikietais iš kalno. Programos 1/6 vyrams, 1/ moterims, vaikams 6 penai.

Kviečame apsilankyti pas mus į Naujų Metų vakarą o mes užtikrinam kad visi busi patenkinti.

Valbyba.

Visi i koncerta

Ateinantį sekmadienį, 23 gruodžio, 5-30 min. po pietų bus koncertas Glasgow Blaivybės Draugijos svetainėje. Bus atvaidintas labai gražus veikalas.

„AVINĖLIS NEKALFASIS“

4 veiksnių Komedija.

Tad prašome visų kou skaitlingiausiai susirinkti, nes veikalas labai įdomus ir juokingas. „Programas kaip paprastai“

Su pagarba
Valdyba.

Na kur tas šokis bus?

Ogi Motherwell Bažnytinėj svetainėj.

Kas tą šiokį rengia?

„Ogi Sąjungos Cent. o Komitetas, del „Iseivių Draugo“ pašelpimui— ha“ ha“ tai laba; gerai O kada jis bus? „Ogi gruodžio 31 diena“

O kelintą valandą prasidės?

„Prasidės 8 val. vak. ir baigsis 4 val. ryte. Muzika bus pirmos klesės. Įžanga vyrams tik 1/ o merginoms 6d. Teipat bus ir šiokių vedėjas arba kitaip sakant M. C. Per pertrauką bus galima gauti refrešmentų visokių“.

Tat Centro komitetas kviečia, kad kuo daugiausia susirinktų, ir už tikrina kad visi busite patenkinti. Visiems tiems, kurie dalyvaus mūsų suruoštam šioki, taria širdingai ačiu.

Centro Komitetas.

TAI ŠOKIS BELLSHILL'E.

Bellshill jaunųjų kuopa rengia linksmą
NAUJŲ METŲ KARNIVALĄ.

(bus kepuraičių, streamerų, balloony, ir t. t. taigogi bus

* * *

SPECIAL COLOURED LIGHTING
EFFECTS AND DANCES
BELLSHILL MINER'S WELFARE
PALAIS DE DANSE.
(THORN ROAD.)

Beautifully painted and redecorated
ANTRADIENI 1d. Sausio 1929.

Prasidės 7. 30. val. vak. iki 2 val. ryto.

Muzika yra užsakyta pirmos rušies

The Rythmic Dance Band.

M. C. ————— J. Karašauskas.

Įžanga:— Merg. 1/- Vyrams 1/6.

(Tikieta galima gauti iš kalno)

..... Rubų priežiura 2 penai. ....

SPOT WALTZ COMPETION
(GRAŽIOS DOANOS)

Bufetas bus pirmos rušies.

Kviečiame visus kuoskaitlingiausiai

atsilankyti, senų ir jaunų,

Svetainė didelė, ir graži ir puiki muzika,

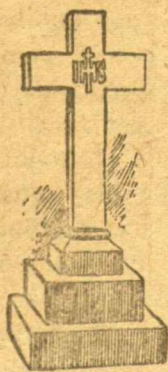
tad prašome atvykti ir praleisti linksmi

Naujų Metų Laiką,

Pastaba: Girti nebus įleidžiami ir t. t

James Kirkland,

PAMINKLIŲ DIRBĖJAS.

Gražių, stiprių,
nebrangiomis
kainomis.

Įstaigos atda-
ros ir šeštadie-
nio vakarais.
Prašome įsitē-
myti telefono
numerius:

Bellshill 115
Motherwell 96

DIRBTUVIŲ ADRESAI:
Airbles St., Motherwell;
ir Bothwell Park Kapinė
Bellshill.

Skyrius: Airbles Kapin
Established. 1863 m.

R. C. SHIELDS.
Bellshill ir apielinkė
paminklų dirbėjas
Bothwell Kapinių
Vartai, Bellshill Mar-
muro darbai:
Davidson St., Bells-
hill. Atlieka visus
kapinių darbus: dir-
ba paminklus, atnau-
jina juos, kala parašus
irt. t.

KRYŽIAI IR TIKYBINIAI IŠDIRBĖ-
NIAI -MUSŲ SPECIJALYBĖ

Kreipties galima ir į namus.

428 Main St. BELLSHILL.

Joseph Pottsir Co.

Hamilton Rd., Bellshill.

Motorkariu Isnuo- motojas ir laidotuviu Rengejas.

Laidotuvėms turi motorkarių ir
rklinių vežimų.

Įstaiga atidara dieną ir naktį.

Parduoda ir taiso motorka-
rius ir motorinius dviračius.

Visi darbai atliekami gerai

preinamomis kainomis.

Telefonas: Bellshill 6.

Jeį Turite Laidotuves

įstaiga šiaip reikalinga automo-
bilis pasisamdyti, kreipkitės į

P. ir J. Sherry.

Jų įstaigos yra šiose vietose

178 Quarry St. HAMILTON

45 Park St. MOTHERWELL

90 Shieldmuir St. CRAIGNEUK;

Mossend Cross, MOSSEND.

Prašome įsitēmyti mūsų įstaigų
telefonų numerius:

Hamilton 530, Motherwell 430, Wishaw 284
(Craigneuk skyriui) Bellshill 93 (Mossendoskyr

Printed and published by the Lithuanian
St. Joseph's Worker's Society.

76 Main St.

Bellshill.

December 22 1928